

พงษ์เดช วานิชกิตติกุล

การอุทธรณ์ฎีกา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง

คำสั่งระหว่างพิจารณา

แนวคิด

- ❖ ก่อนตัดสินใจซื้อขายคดี ศาลต้องกระบวนการพิจารณาหลายประการ
- ❖ คู่ความอาจมีการยื่นคำร้องคำขอต่าง ๆ ซึ่งศาลชั้นต้นต้องมีคำสั่งระหว่างพิจารณา
- ❖ หากให้คู่ความอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาย่อมทำให้คดีล่าช้า
- ❖ คำสั่งระหว่างพิจารณาไม่เกี่ยวกับประเด็นแห่งคดี
- ❖ ตามปกติคู่ความจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา

มาตรา ๒๒๖

ก่อนศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี ถ้าศาลนั้นได้มีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งนอกจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๒๗ และ ๒๒๘

(๑) ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณา

(๒) ถ้าคู่ความฝ่ายใดโต้แย้งคำสั่งใด ให้ศาลจดข้อโต้แย้งนั้นลงไว้ในรายงานคู่ความที่โต้แย้งชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ศาลได้มีคำพิพากษา หรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีนั้นเป็นต้นไป

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ไม่ว่าศาลจะได้มีคำสั่งให้รับคำฟ้องไว้แล้วหรือไม่ ให้ถือว่าคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งของศาลนับตั้งแต่มีการยื่นคำฟ้องต่อศาลนอกจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๒๗ และ ๒๒๘ เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา

ลักษณะและความหมาย

- ❖ คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่ได้ชี้ขาดประเด็นแห่งคดีไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน
- ❖ เมื่อมีคำสั่งนั้นแล้ว ศาลชั้นต้นยังต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป
- ❖ เกิดขึ้นได้นับแต่มีการยื่นคำฟ้องต่อศาล ไม่ว่าจะศาลจะได้มีคำสั่งให้รับคำฟ้องไว้แล้วหรือไม่ก็ตาม เมื่อศาลมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งในระหว่างนั้น ย่อมเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา

หลักการ

- ❖ ห้ามคู่ความอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9107/2544

คำร้องขอของโจทก์ที่ให้เรียกธนาคาร ท. บุคคลภายนอกเข้ามาเป็นคู่ความในคดีเพื่อเป็นจำเลยร่วมไม่มีลักษณะเป็นคำฟ้องหรือคำคู่ความ ไม่เหมือนกรณีที่บุคคลภายนอกร้องสอดเข้ามาเป็นคู่ความในคดีไม่ว่าโดยความสมัครใจ หรือถูกหมายเรียกของศาลให้เข้ามา เนื่องจากคำร้องสอดของบุคคลภายนอกที่ยื่นต่อศาลเป็นการตั้งประเด็นโต้แย้งกับคู่ความในคดีจึงมีลักษณะเป็นคำฟ้องและเป็นคำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1(3) และ (5) เมื่อศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้องขอของโจทก์ที่ให้เรียกธนาคาร ท. เข้ามาเป็นจำเลยร่วม จึงไม่ใช่คำสั่งไม่รับหรือคืนคำคู่ความตามมาตรา 18 แต่เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ซึ่งต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 226

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7341/2548

การที่จำเลยซึ่งเป็นคู่ความยื่นคำร้องขอให้หมายเรียกธนาคาร ก. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้าเป็นคู่ความในคดีคือเป็นโจทก์ฟ้อง แยกร่วม คำร้องของจำเลยดังกล่าวไม่มีลักษณะเป็นคำฟ้อง หรือคำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1 (3) และ (5) เมื่อศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้องของจำเลยจึง ไม่ใช่คำสั่งไม่รับหรือคืนคำคู่ความตามมาตรา 18 แต่เป็นคำสั่ง ว่างพิจารณาซึ่งต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา 226

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6206/2538

คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ส่งอนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่
ภายหลังที่ได้พิพากษาคดีแล้ว มิใช่คำสั่งระหว่าง
พิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา 226(1) โจทก์ต้องอุทธรณ์ภายใน 1 เดือนนับแต่
วันที่ได้อ่านคำสั่ง โจทก์อุทธรณ์คำสั่งพร้อมอุทธรณ์คำ
พิพากษาในวันที่เกินกำหนด 1 เดือนอุทธรณ์คำสั่งของ
โจทก์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7994/2547

ป.ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนที่ ย. จำเลยผู้มรณะตายในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ผู้ร้องและผู้คัดค้านต่างยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่ ย. จำเลยผู้มรณะโดยต่างคัดค้านซึ่งกันและกันว่าอีกฝ่ายหนึ่งมีคุณสมบัติไม่เหมาะสม เมื่อไต่สวนพยานของผู้ร้องเสร็จแล้ว ระหว่างไต่สวนพยานของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านถึงแก่ความตาย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีในส่วนคำร้องของผู้คัดค้าน เนื่องจากเห็นว่าเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้คัดค้านและสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องเข้ามาเป็นคู่ความแทนที่จำเลยผู้มรณะ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนที่ผู้มรณะของผู้คัดค้านดังกล่าวย่อมทำให้คดีเกี่ยวกับคำร้องขอเข้าแทนที่ผู้มรณะของผู้คัดค้านเสร็จไป ไม่ถือว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาย่อมอุทธรณ์ได้ทันที เมื่อทนายผู้คัดค้านยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่เกี่ยวกับการจำหน่ายคำร้องขอเข้าแทนที่ผู้มรณะของผู้คัดค้านโดยอ้างว่าเป็นการผิดระเบียบและศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมเช่นนี้ก็ถือไม่ได้ว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา

ส่วนคำสั่งของศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้ผู้ร้องเข้าเป็นคู่ความแทนที่จำเลยผู้มรณะซึ่งทนายผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ผู้ร้องเข้าเป็นคู่ความแทนที่จำเลยผู้มรณะ และศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมนั้นก็เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ต้องห้ามอุทธรณ์จนกว่าศาลชั้นต้นจะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5966/2539

คำร้องขอขยายเวลาชำระค่าขึ้นศาลเป็นอำนาจของศาลชั้นต้นที่จะสั่งตามความเห็นสมควร และคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวเป็นเพียงเรื่องอนุญาตให้ขยายเวลาการวางเงินหรือไม่เท่านั้น หากได้เป็นการสั่งเกี่ยวกับการรับหรือไม่รับคำฟ้องของโจทก์ไม่คำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2158/2537

การที่ศาลชั้นต้นสอบถามข้อเท็จจริงจากคู่ความแล้วสั่งงดสืบพยาน ในวันนัดสืบพยานโจทก์และพิพากษาคดีโดยอาศัยข้อเท็จจริงที่ได้ความ ถือไม่ได้ว่าเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายเบื้องต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 24 แต่เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา เมื่อโจทก์เห็นว่าชอบที่จะมีการสืบพยานต่อไปก็ต้องโต้แย้งคำสั่งไว้ มิฉะนั้นต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 226(2)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5682/2534

คำร้องที่จำเลยขอให้ศาลชั้นต้นเรียกทายาทของบุคคล
ภายนอกเข้ามาในคดีมิใช่คำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง มาตรา 1(5) เพราะไม่ได้ตั้งประเด็นระหว่าง
คู่ความ เมื่อศาลชั้นต้นยกคำร้องจึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา
และศาลชั้นต้นยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี
จำเลยทั้งสองจะอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งระหว่างพิจารณาดังกล่าวไม่
ได้ ต้องห้ามตามมาตรา 226(1) ประกอบกับมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4057/2540

คำสั่งอันจะถือว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาไม่ได้จำกัดไว้เฉพาะคำสั่งที่สั่งก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีอันเป็นประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีเท่านั้น แม้ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีอันเป็นประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีแล้ว เมื่อจำเป็นต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อมีคำสั่งชี้ขาดตามคำขอของกลุ่มความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอยู่อีก คำสั่งในระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าวก่อนมีคำสั่งชี้ขาดคำขอนั้นย่อมเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาเช่นเดียวกัน ดังนั้น หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาชี้ขาดตัดสินในประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีแล้ว จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ระหว่างการไต่สวนคำร้องขอพิจารณาคดีใหม่ดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งงดสืบพยานจำเลยเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2538 จึงเป็นคำสั่งในระหว่างที่ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาไต่สวนคำร้องขอพิจารณาใหม่ก่อนที่จะมีคำสั่งชี้ขาดอนุญาตให้พิจารณาใหม่หรือไม่จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา เมื่อศาลชั้นต้นนัดฟังคำสั่งวันที่ 31 มกราคม 2538 จำเลยจึงมีเวลาถึง 7 วัน ที่จะโต้แย้งคัดค้านคำสั่งระหว่างพิจารณาดังกล่าวได้ แต่หาได้โต้แย้งคัดค้านไม่จำเลยจึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 226(2)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4280/2540

ศาลชั้นต้นสั่งจำหน่ายคดีของโจทก์เนื่องจากโจทก์ไม่เสียค่าขึ้นศาลเพิ่มเติมตามที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา แม้โจทก์จะเห็นว่า เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบหรือไม่ถูกต้อง โจทก์ก็ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของศาลชั้นต้นนั้นไปก่อนโดยโจทก์จะต้องเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มไปตามคำสั่งของศาลชั้นต้น เหตุที่ห้ามอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งในระหว่างพิจารณาเพราะจะทำให้คดีล่าช้าและเมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาแล้วจึงอุทธรณ์ฎีกาได้ และหากข้อโต้แย้งฟังขึ้น ศาลก็จะสั่งคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินแก่โจทก์จะนั้น การที่โจทก์มีข้อโต้แย้งหรือเห็นว่าคำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นไม่ถูกต้องย่อมไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของศาลชั้นต้นแต่อย่างใด การที่โจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรกำหนด จึงเป็นการทิ้งฟ้องตาม ป.วิ.พ.มาตรา 174 (2)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8977/2551

คำสั่งของศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้ผู้ร้องสวมสิทธิเป็น คู่ความแทนโจทก์ในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น ต้องห้าม อุทธรณ์จนกว่าศาลชั้นต้นจะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226 (1)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15019/2551

ระหว่างพิจารณาภายหลังศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า จำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การ จำเลยที่ 1 ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งว่า จำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การโดยอ้างว่าเป็นการพิจารณาที่ผิดระเบียบพร้อมทั้งยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องและไม่รับคำให้การของจำเลยที่ 1 ดังนี้ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งว่าจำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การและคำสั่งยกคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งว่าจำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นระหว่างพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226 (1) ส่วนคำสั่งไม่รับคำให้การของจำเลยที่ 1 เป็นคำสั่งไม่รับคำคู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคสาม ซึ่งทำให้คดีเสร็จไปเฉพาะแต่ประเด็นบางข้อ มิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา จำเลยที่ 1 มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 228 (3)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2446/2547

การที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องของจำเลยที่ให้ส่งเรื่องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ เป็นคำสั่งก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา แม้เป็นคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องขอตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 264 ก็เป็นคำสั่งในขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม มิใช่คำสั่งไม่รับคำคู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 หรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาด ในปัญหาข้อกฎหมายตาม ป.วิ.พ. มาตรา 24 คำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นดังกล่าวจึงต้องห้ามอุทธรณ์จนกว่าศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดตัดสินคดีแล้วตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 14

คำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8239/2544

คำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ให้ยกคำร้องขอระบุพยาน
เพิ่มเติมในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ เป็นคำ
สั่งระหว่างพิจารณาจึงต้องห้ามมิให้ฎีกาจนกว่าศาล
อุทธรณ์จะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดใน
ประเด็นแห่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง มาตรา 226(1) ประกอบมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2689/2548

คำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่ให้โจทก์เสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มให้ถูกต้องเป็นคำสั่งก่อนที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี และมีใช้คำสั่งตามที่ระบุไว้ใน มาตรา 227 และ 228 แห่ง ป.วิ.พ. จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 1 ซึ่งต้องห้ามมิให้ฎีกาคำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณาตามมาตรา 226 (1) ประกอบด้วยมาตรา 247 ฎีกาของโจทก์เป็นฎีกาคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 1 ในระหว่างพิจารณา จึงต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว โจทก์ยังไม่มีสิทธิฎีกา แม้โจทก์จะเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องก็มีสิทธิเพียงโต้แย้งคำสั่งนั้นไว้เพื่อใช้สิทธิฎีกาต่อไปเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 1 ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีนั้นแล้ว หากมีสิทธิที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9377/2554

เมื่อศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 2 กับคำ
แก้อุทธรณ์ของโจทก์แล้ว จึงต้องถือว่าคดีอยู่ในระหว่าง
พิจารณาของศาลอุทธรณ์ คำสั่งศาลอุทธรณ์ที่อนุญาตให้
นาย ช. และนาย ธ. ผู้ร้องทั้งสองเข้าดำเนินคดีต่างผู้ตาย
ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 29 จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาของ
ศาลอุทธรณ์ ต้องห้ามมิให้ฎีกาคำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณา
ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 196 ประกอบมาตรา 225

การอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา

- ❖ คู่ความที่ไม่พอใจคำสั่งระหว่างพิจารณาต้องโต้แย้ง
- ❖ คู่ความฝ่ายนั้นต้องอุทธรณ์ภายใน 1 เดือน นับแต่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี

ผลของการไม่โต้แย้ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4708/2532

โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นทำการชี้สองสถาน เพื่อกำหนดประเด็นข้อพิพาท ศาลชั้นต้นสืบพยาน โจทก์เสร็จแล้ว จึงสั่งยกคำร้องของโจทก์ คำสั่งของ ศาลชั้นต้นเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา โจทก์มิได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวไว้จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 226.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12434/2558

คำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีและงดสืบพยานจำเลยของศาลชั้นต้นเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา จำเลยจะอุทธรณ์คำสั่งได้จะต้องโต้แย้งคำสั่งนั้นไว้ และต้องอุทธรณ์คำสั่งหลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226 วรรคหนึ่ง แต่จำเลยมิได้โต้แย้งคำสั่งระหว่างพิจารณานั้น จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามบทกฎหมายดังกล่าว แม้ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งรับอุทธรณ์ในส่วนอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยไว้ด้วย ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ก็ไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยในส่วนนี้ได้ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบและถือว่าปัญหานี้ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 5 การที่จำเลยฎีกาปัญหานี้ขึ้นมาจึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง

วิธีการโต้แย้ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4581/2548

ป.วิ.พ. มาตรา 226 วรรคหนึ่ง (2) ไม่ได้กำหนดให้คู่ความ
ที่โต้แย้งคำสั่งระหว่างพิจารณาต้องแสดงเหตุผลที่โต้แย้ง
คำสั่งนั้นไว้แต่อย่างใด การที่จำเลยยื่นคำแถลงไว้ก่อน
ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาโดยระบุใจความว่า จำเลยขอโต้
แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้จำเลยเลื่อนคดีตาม
คำร้องขอเลื่อนคดีของจำเลยเพื่อใช้สิทธิในการอุทธรณ์
ฎีกาจึงเป็นการโต้แย้งคำสั่งระหว่างพิจารณาไว้แล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7027/2538

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 226 มิได้กำหนดระยะเวลาโต้แย้งคำสั่งระหว่างพิจารณาไว้ เมื่อโจทก์โต้แย้งคำสั่งของศาลชั้นต้นไว้ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว โจทก์ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 226(2) คำแถลงโต้แย้งคำสั่งศาลของโจทก์มีข้อความว่า คดีมีประเด็นโต้แย้งกันหลายประเด็นซึ่งยังตกลงกันไม่ได้ ควรต้องชี้สองสถานและให้โจทก์จำเลยนำสืบพยานหลักฐานต่อไป ที่ศาลมีคำสั่งให้งดการชี้สองสถานและงดการสืบพยานโจทก์จำเลย ทำให้โจทก์เสียหายถือได้ว่า คำแถลงของโจทก์ดังกล่าวเป็นการโต้แย้งคำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นโดยชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 565/2540

ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทเพียงประเด็นเดียวว่าจำเลยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าตามฟ้องหรือไม่ จำเลยได้แถลงโต้แย้งด้วยวาจาขอให้ศาลกำหนดประเด็นข้อพิพาทเรื่องสัญญาเช่าต่างตอบแทนยิ่งกว่าสัญญาเช่าธรรมดาไว้ด้วยศาลชั้นต้นมิได้ชี้ขาดคำคัดค้านของจำเลย แต่กลับมีคำสั่งให้จำเลยยื่นบันทึกรื้อโต้แย้งต่อศาลภายใน 7 วัน ต่อมาจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลกำหนดประเด็นข้อพิพาทเพิ่มเติมอีกว่า สัญญาเช่าท้ายฟ้องเป็นสัญญาเช่าต่างตอบแทนยิ่งกว่าสัญญาเช่าธรรมดาหรือไม่ดังนี้ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในคำร้องดังกล่าวว่าไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลง ให้ยกคำร้อง จึงเป็นการชี้ขาดคำคัดค้านตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 183 บรรคสามจำเลยต้องโต้แย้งไว้ตามมาตรา 226 บรรคสอง จึงจะมีสิทธิอุทธรณ์ได้ แม้จำเลยจะระบุในท้ายคำร้องไว้ว่าให้ถือคำร้องฉบับดังกล่าวเป็นคำโต้แย้งคำสั่งศาลเพื่อสิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาต่อไปก็ตามก็เป็นการใช้คำโต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งชี้ขาด ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 226(2) จำเลยจึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ในปัญหาข้อนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7126/2552

ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ยื่นคำให้การแก้ฟ้องแย้ง แม้
จำเลยจะได้ยื่นคำคัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นเพื่อใช้สิทธิใน
การอุทธรณ์ฎีกา แต่เมื่อศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาแล้ว
จำเลยมิได้ยื่นอุทธรณ์ข้อโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลอุทธรณ์
การที่จำเลยเพียงกล่าวอ้างปัญหาข้อนี้ไว้ในคำแก้อุทธรณ์
ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการอุทธรณ์ข้อโต้แย้งคำสั่งของศาลชั้นต้น ที่
ศาลอุทธรณ์ไม่วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวจึงชอบแล้ว

ข้อยกเว้น

มาตรา ๒๒๗

คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่รับหรือให้คืนคำคู่ความตามมาตรา ๑๘ หรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นตามมาตรา ๒๔ ซึ่งทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่องนั้น มิให้ถือว่าเป็นคำสั่งในระหว่างพิจารณา และให้อยู่ภายในข้อบังคับของการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี

มาตรา ๒๒๘

ก่อนศาลชี้ขาดตัดสินคดี ถ้าศาลมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ให้พักขัง หรือปรับไหม หรือจำขัง ผู้ใด ตามประมวลกฎหมายนี้

(๒) มีคำสั่งอันเกี่ยวข้องกับคำขอเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคุณความในระหว่างการพิจารณา หรือมีคำสั่งอันเกี่ยวข้องกับคำขอเพื่อจะบังคับคดีตามคำพิพากษาต่อไป หรือ

(๓) ไม่รับหรือคืนคำคุณความตามมาตรา ๑๘ หรือวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นตามมาตรา ๒๔ ซึ่ง มิได้ทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่อง หากเสร็จไปเฉพาะแต่ประเด็นบางข้อ

คำสั่งเช่นว่านี้ คุณความยอมอุทธรณ์ได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือน นับแต่วันมีคำสั่งเป็นต้นไป

แม้ถึงว่าจะมีอุทธรณ์ในระหว่างพิจารณา ให้ศาลดำเนินคดีต่อไป และมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีนั้น แต่ถ้าในระหว่างพิจารณา คุณความอุทธรณ์คำสั่งชนิดที่ระบุไว้ในอนุมาตรา (๓) ถ้าศาลอุทธรณ์เห็นว่า การกลับหรือแก้ไขคำสั่งที่คุณความอุทธรณ์นั้น จะเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดี หรือวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นข้อใดที่ศาลล่างมิได้วินิจฉัยไว้ ให้ศาลอุทธรณ์มีอำนาจทำคำสั่งให้ศาลล่างงดการพิจารณาไว้ในระหว่างอุทธรณ์ หรืองดการวินิจฉัยคดีไว้จนกว่าศาลอุทธรณ์จะได้วินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์นั้น

ถ้าคุณความมิได้อุทธรณ์คำสั่งในระหว่างพิจารณาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ก็ให้อุทธรณ์ได้ในเมื่อศาลพิพากษาคดีแล้วตามความในมาตรา ๒๒๓

หลักการ

- ❖ คำสั่งตามมาตรา 18
- ❖ คำสั่งตามมาตรา 24
- ❖ คำสั่งให้กักขัง หรือปรับไหม หรือจำขัง ผู้ใด ตาม ปวพ. (มาตรา 30 - 33)
- ❖ คำสั่งคุ้มครองประโยชน์ของคู่ความในระหว่างการพิจารณา (มาตรา 253 - 264)
- ❖ คำสั่งอันเกี่ยวข้องกับคำขอเพื่อจะบังคับคดีตามคำพิพากษาต่อไป
- ❖ อุทธรณ์ได้ภายใน 1 เดือน นับแต่ศาลมีคำสั่ง หรือ ภายใน 1 เดือน นับแต่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6201/2550

หลังจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยแพคดี จำเลยยื่นอุทธรณ์ ในระหว่างส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่โจทก์ จำเลยเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด ศาลอุทธรณ์เห็นว่าจำเลยทิ้งฟ้องอุทธรณ์ จึงให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลอุทธรณ์ คดีเสร็จการพิจารณาจากศาลอุทธรณ์แล้ว จึงไม่มีคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ที่จะให้จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งได้ การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความของศาลอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าคดีเสร็จสิ้นการพิจารณาของศาลชั้นต้นและศาลแล้ว หากจำเลยประสงค์จะดำเนินคดีต่อไปก็มีสิทธิยื่นฎีกาได้ตามกฎหมายและให้ยกคำร้องของจำเลยจึงชอบแล้ว

ป.วิ.พ. มาตรา 18 ให้อำนาจหน้าที่ของศาลชั้นต้นที่จะตรวจคำคู่ความและมีคำสั่งรับหรือไม่รับคำคู่ความนั้นได้ ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจที่จะมีคำสั่งคำร้องของจำเลยที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความของศาลอุทธรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องได้รับมอบหมายจากศาลอุทธรณ์

ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยไว้แล้ว คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลอุทธรณ์ เมื่อจำเลยทิ้งฟ้องอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นจึงไม่อาจสั่งเองได้ ต้องส่งสำนวนให้ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องที่จำเลยทิ้งฟ้องอุทธรณ์ต่อไป ซึ่งแตกต่างกับกรณีที่จำเลยได้ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความของศาลอุทธรณ์หลังจากที่ศาลอุทธรณ์จำหน่ายคดีไปแล้ว ไม่เป็นกรณีที่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นจึงไม่จำเป็นต้องส่งคำร้องดังกล่าวให้ศาลอุทธรณ์สั่ง

ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งจำหน่ายคดีของจำเลยออกจากสารบบความของศาลอุทธรณ์ หากจำเลยไม่เห็นฟ้องด้วย จำเลยมีสิทธิยื่นเป็นคำฟ้องฎีกาภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 247 แต่จำเลยหาได้ยื่นฎีกาไม่ กลับโต้แย้งคัดค้านคำสั่งของศาลอุทธรณ์โดยการยื่นคำร้องแทน การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของจำเลยดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9219/2547

คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้คืนคำฟ้องอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทำมาใหม่เป็นคำสั่งชั้นตรวจ คำคู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคหนึ่ง เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาที่กำหนด ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ได้ตามวรรคสองของ มาตรา 18 แต่วรรคท้ายของมาตรา 18 บัญญัติให้อุทธรณ์และฎีกาคำสั่งของศาลที่ไม่รับ หรือให้คืนคำคู่ความตามมาตรานี้ได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 227, 228 และ 247 กรณีมิได้ตกอยู่ในบังคับของมาตรา 234 แห่ง ป.วิ.พ. ที่จำเลยจะต้อง อุทธรณ์คำสั่งนั้นภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์แต่ อย่างใด เพราะกรณีนี้อยู่ในชั้นตรวจคำคู่ความ การที่จำเลยไม่ทำอุทธรณ์มาขึ้น ใหม่ภายในเวลา 3 วันตามที่ศาลชั้นต้นกำหนดจนศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ ตามมาตรา 18 วรรคสอง หากทำให้จำเลยหมดสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ ให้คืนคำฟ้องอุทธรณ์ให้ทำมาใหม่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 18 วรรคท้าย ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5866/2545

ศาลมีคำสั่งให้ ศ. เป็นคู่ความแทนจำเลย ศ. ยื่นคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวอ้างว่าส่งหมายเรียกให้แก้ตนไม่ชอบ ศาลมีคำสั่งยกคำร้องเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาและมีได้เป็นคำสั่งที่ไม่รับหรือคืนคำคู่ความตามมาตรา 18 เมื่อจำเลยมิได้โต้แย้งไว้ตามมาตรา 226 (2) จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1679/2540

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำให้การของจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2537 จำเลยที่ 1 อุทธรณ์คำสั่งในวันที่ 17 มิถุนายน 2537 แต่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เนื่องจากมิได้อุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง กรณีจึงต้องถือว่าจำเลยที่ 1 ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่รับคำให้การของจำเลยที่ 1 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 228 วรรคสองแล้ว ฉะนั้นจำเลยที่ 1 จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเดียวกันภายหลัง ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีตามวรรคท้ายแห่งมาตราดังกล่าวไว้อีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3900/2549

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งงดสืบพยานโดยมิได้สอบถามข้อเท็จจริงใด ๆ จากคู่ความแล้วพิพากษายกฟ้องโดยวินิจฉัยเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์จากข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำฟ้องเท่านั้น จึงเป็นคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายตาม ป.วิ.พ. มาตรา 24 ซึ่งทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่องมิให้ถือว่าเป็นคำสั่งในระหว่างพิจารณาตามมาตรา 227 ดังนั้น แม้โจทก์จะมิได้โต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นไว้ อุทธรณ์ของโจทก์ก็ไม่เป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้าม โจทก์มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นได้ตามมาตรา 24 วรรคท้าย ประกอบด้วยมาตรา 227

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13180/2553

ก่อนศาลชั้นต้นมีคำสั่งงดชี้สองสถาน ศาลได้สอบถามข้อเท็จจริงจากโจทก์จำเลยแล้วเห็นว่าคดีพอวินิจฉัยได้และนัดฟังคำพิพากษา เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งก่อนที่จะได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดี จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226 (2) และมีใช้คำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา 24 เพราะศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์โดยวินิจฉัยว่า กรณีเป็นเรื่องที่โจทก์อ้างว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 988/2547 ของศาลชั้นต้น และจำเลยก็อ้างว่าโจทก์ไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความเช่นกันข้อโต้เถียงที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบังคับคดี ต้องไปว่ากล่าวกันในคดีเดิม จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีโดยวินิจฉัยข้อเท็จจริงตามที่ได้ความจากการสอบถามโจทก์จำเลยมิได้วินิจฉัยชี้ขาดในปัญหาข้อกฎหมายที่พิพาทกันในคดี ดังนั้น เมื่อนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งดังกล่าวจนถึงวันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเป็นเวลา 14 วัน โจทก์ย่อมมีเวลาเพียงพอที่จะโต้แย้งคำสั่งนั้นได้ แต่มีได้โต้แย้ง โจทก์จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6485/2538

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 228 วรรคสาม เป็นดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ที่จะสั่งให้ศาลชั้นต้นงดการพิจารณาไว้ในระหว่างอุทธรณ์คำสั่ง จนกว่าศาลอุทธรณ์จะได้วินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์นั้น คำสั่งนี้จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา226(1)ประกอบด้วยมาตรา247

ขั้นตอนและวิธีการอุทธรณ์

มาตรา ๒๒๙

การอุทธรณ์นั้นให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลชั้นต้นซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์นั้นด้วย ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นสำเนาอุทธรณ์ต่อศาล เพื่อส่งให้แก่จำเลยอุทธรณ์ (คือฝ่ายโจทก์หรือจำเลยความเดิมซึ่งเป็นฝ่ายที่มีได้อุทธรณ์ความนั้น) ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๕ และ ๒๓๖

มาตรา ๒๓๐

คดีตามมาตรา ๒๒๕ ถ้าคู่ความอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง ให้ศาลชั้นต้นตรวจสอบเสียก่อนว่า ฟ้องอุทธรณ์นั้นจะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่

ถ้าผู้พิพากษาที่ได้พิจารณาคดีนั้นมีความเห็นแย้ง หรือได้รับรองไว้แล้ว หรือรับรองในเวลาที่ตรวจอุทธรณ์นั้นมีเหตุอันควรอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงนั้นได้ ก็ให้ศาลมีคำสั่งรับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาในปัญหาข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว

ถ้าไม่มีความเห็นแย้งหรือคำรับรองเช่นนั้น ให้ศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงที่กล่าวแล้ว ในกรณีเช่นนี้ ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาหรืออธิบดีผู้พิพากษาภาคมิได้เป็นคณะในคำสั่งนั้น ผู้อุทธรณ์ชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลถึงอธิบดีผู้พิพากษาหรืออธิบดีผู้พิพากษาภาคภายในเจ็ดวัน เมื่อศาลได้รับคำร้องเช่นนั้น ให้ศาลส่งคำร้องนั้นพร้อมด้วยสำนวนความไปยังอธิบดีผู้พิพากษาหรืออธิบดีผู้พิพากษาภาคเพื่อมีคำสั่งยื่นตามหรือกลับคำสั่งของศาลนั้น คำสั่งของอธิบดีผู้พิพากษา หรืออธิบดีผู้พิพากษาภาค เช่นว่านี้ ให้เป็นที่สุด

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ ไม่ห้ามศาลในอันที่จะมีคำสั่งตามมาตรา ๒๓๒ ปฏิเสธไม่ส่งอุทธรณ์ในเหตุอื่น หรือในอันที่ศาลจะมีคำสั่งให้ส่งอุทธรณ์นั้นไปเท่าที่เป็นอุทธรณ์ในข้อกฎหมาย

มาตรา ๒๓๒

เมื่อได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้ศาลชั้นต้นตรวจอุทธรณ์และ
มีคำสั่งให้ส่งหรือปฏิเสธไม่ส่งอุทธรณ์นั้นไปยังศาลอุทธรณ์
ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ถ้าศาลปฏิเสธไม่ส่ง
ให้ศาลแสดงเหตุที่ไม่ส่งนั้นไว้ในคำสั่งทุกเรื่องไป ถ้าคู่ความ
ทั้งสองฝ่ายได้ยื่นอุทธรณ์ ศาลจะวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งสอง
ฉบับนั้นในคำสั่งฉบับเดียวกันก็ได้

มาตรา ๒๓๓

ถ้าศาลยอมรับอุทธรณ์และมีความเห็นว่าการอุทธรณ์นั้นคู่ความที่ศาลพิพากษาให้ชนะจะต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียมเพิ่มขึ้น ให้ศาลมีอำนาจกำหนดไว้ในคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์นำเงินมาวางศาลอีกให้พอกับจำนวนค่าฤชาธรรมเนียมซึ่งจะต้องเสียดังกล่าวแล้วตามอัตราที่ใช้บังคับอยู่ในเวลานั้นก่อนสิ้นระยะเวลาอุทธรณ์หรือภายในระยะเวลาตามที่ศาลจะเห็นสมควรอนุญาต หรือตามแต่ผู้อุทธรณ์จะมีคำขอขึ้นมาไม่เกินสิบวันนับแต่สิ้นระยะเวลาอุทธรณ์นั้น ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่นำเงินจำนวนที่กล่าวข้างต้นมาวางศาลภายในกำหนดเวลาที่อนุญาตไว้ก็ให้ศาลยกอุทธรณ์นั้นเสีย

มาตรา ๒๓๕

เมื่อศาลชั้นต้นได้รับอุทธรณ์แล้วให้ส่งสำเนาอุทธรณ์นั้นให้แก่จำเลยอุทธรณ์ภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่จำเลยอุทธรณ์ยื่นคำแก้อุทธรณ์ หรือถ้าจำเลยอุทธรณ์ไม่ยื่นคำแก้อุทธรณ์ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓๗ สำหรับการยื่นคำแก้อุทธรณ์ได้สิ้นสุดลง ให้ศาลส่งอุทธรณ์และคำแก้อุทธรณ์ถ้าหากมี พร้อมทั้งสำนวนและหลักฐานต่าง ๆ ไปยังศาลอุทธรณ์ เมื่อศาลอุทธรณ์ได้รับฟ้องอุทธรณ์และสำนวนความไว้แล้วให้นำคดีลงสารบบความของศาลอุทธรณ์โดยพลัน

มาตรา ๒๓๗

จำเลยอุทธรณ์อาจยื่นคำแก้อุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้นได้ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำเนาอุทธรณ์

ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ห้ามมิให้ศาลแสดงว่า จำเลยอุทธรณ์ขาดนัดเพราะไม่ยื่นคำแก้อุทธรณ์

ขั้นตอนและวิธีการ

- ❖ อุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือ
- ❖ ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง
- ❖ ภายใน ๑ เดือน นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง (ป.พ.พ. ๑๙๓/๕ และ ป.ว.พ. ๑๕๐(๓)) เว้นแต่กฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่น มาตรา ๑๕๖/๑
- ❖ ต้องวางเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งพร้อมกับอุทธรณ์
- ❖ ยื่นสำเนาอุทธรณ์ต่อศาล เพื่อส่งให้แก่จำเลยอุทธรณ์

ขั้นตอนและวิธีการ

- ❖ ส่งสำเนาอุทธรณ์แก่จำเลยอุทธรณ์ภายใน ๗ วัน
- ❖ จำเลยอุทธรณ์ยื่นคำแก้อุทธรณ์ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันส่งสำเนา หากไม่แก้ ไม่ถือว่าขาดนัด
- ❖ ภายใน ๗ วัน นับแต่ยื่นคำแก้อุทธรณ์ หรือเมื่อพ้นกำหนดยื่นคำแก้อุทธรณ์ ศาลชั้นต้นต้องส่งอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ (ถ้ามี) เอกสาร และสำนวน ไปศาลชั้นอุทธรณ์
- ❖ ศาลชั้นอุทธรณ์ลงสารบบความ

หน้าที่ศาลชั้นต้น

- ❖ ตรวจสอบอุทธรณ์ว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
  - ❖ ชัดแจ้งหรือไม่
  - ❖ ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๒๔ หรือไม่
- ❖ ตรวจสอบค่าธรรมเนียมว่าครบถ้วนหรือไม่
  - ❖ ค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘
  - ❖ ค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลชั้นต้น

การตรวจอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 628/2532

ในการตรวจอุทธรณ์ที่จำเลยยื่นต่อศาลชั้นต้นนั้น ศาลชั้นต้นอาจตรวจทั้งในข้อที่คดีต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 224, 230 รวมตลอด ทั้งตรวจอุทธรณ์ เพื่อปฏิเสธไม่ส่งอุทธรณ์นั้นในเหตุอื่นตาม มาตรา 230 วรรคสอง และมาตรา 232 ด้วย ศาลชั้นต้นตรวจอุทธรณ์ของจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 232 แล้วมีคำสั่งว่าอุทธรณ์ของจำเลยต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ไม่รับอุทธรณ์ จำเลยอุทธรณ์คำสั่ง ศาลชั้นต้นสั่งว่าผู้อุทธรณ์ไม่วางเงิน และหาประกันมาวางเพื่อใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและหนี้ตามคำพิพากษาให้ส่งอุทธรณ์ไปศาลอุทธรณ์ ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 234 บัญญัติว่า ให้ผู้อุทธรณ์นำค่าฤชาธรรมเนียมและเงินที่ต้องชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาล เมื่อจำเลยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามบทกฎหมายดังกล่าวแต่ไม่ปฏิบัติตาม ศาลอุทธรณ์จึงถือว่าคำปฏิเสธของศาลชั้นต้นที่ไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นชอบแล้ว จำเลยจะฎีกาโต้แย้งคัดค้านว่าจำเลยไม่จำเป็นต้องนำเงินหรือหาประกันตามบทกฎหมายดังกล่าวหาได้ไม่ คำสั่งศาลอุทธรณ์ชอบแล้ว.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7352/2550

แม้ตาม พร.บ.ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ.2543 มาตรา 11 จะกำหนดให้ผู้ช่วยผู้พิพากษาเป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการ ก็ตาม แต่ไม่ถือว่าผู้ช่วยผู้พิพากษาเป็นผู้พิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ทั้งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมก็ได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของผู้ช่วยผู้พิพากษาไว้เลย เมื่อผู้ช่วยผู้พิพากษาไม่มีอำนาจพิจารณาคดีแล้ว พ. และ ส. ซึ่งได้ความว่าเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาในขณะออกนั่งพิจารณาคดีนี้ จึงไม่มีอำนาจพิจารณาสั่งคำร้องที่ขอให้รับรองอุทธรณ์ของโจทก์ว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์หรือไม่ ที่ศาลชั้นต้นไม่ส่งคำร้องของโจทก์ให้ พ. และ ส. พิจารณาสั่งจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7494/2547

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสาม ให้จำเลยทั้งสามเสียค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มขึ้น เป็นกระบวนการพิจารณาในชั้นตรวจคำฟ้องอุทธรณ์ตามที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา 232 ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลชั้นต้นโดยเฉพาะที่จะต้องสั่งให้ชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลให้ถูกต้องครบถ้วนเสียก่อนที่จะสั่งรับหรือไม่รับคำคู่ความตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 เมื่อจำเลยทั้งสามเห็นว่าอุทธรณ์ฉบับดังกล่าวมิใช่อุทธรณ์ที่มีคำขอปลดเปลื้องทุกข์ที่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้และไม่จำเป็นต้องเสียค่าขึ้นศาลเพิ่มตามคำสั่งศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสามย่อมมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งนั้นให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยได้ตามนัยของ ป.วิ.พ. มาตรา 227 โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์อีกครั้งหนึ่ง และเมื่อจำเลยทั้งสามได้ใช้สิทธิดังกล่าวโดยยื่นอุทธรณ์ตามอุทธรณ์ฉบับลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2545 และศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสามเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545 นั้นแล้ว หากจำเลยทั้งสามประสงค์จะดำเนินกระบวนการต่อไป จำเลยทั้งสามก็ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา 234 กล่าวคือ จะต้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ศาลได้มีคำสั่ง และเมื่อปรากฏว่ามีกำหนดให้จำเลยทั้งสามมาทราบคำสั่งดังกล่าวในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2545 ถือได้ว่าจำเลยทั้งสามได้ทราบคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์นับแต่วันที่กำหนดไว้แล้ว การที่จำเลยทั้งสามยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลอุทธรณ์โดยตรงในวันที่ 12 มีนาคม 2545 จึงเกินเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่ชอบ ศาลอุทธรณ์ชอบที่จะยกอุทธรณ์คำสั่งฉบับดังกล่าวของจำเลยทั้งสามนั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8684/2547

ป.วิ.พ. มาตรา 229 เป็นบทบังคับทั้งคดีที่มีทุนทรัพย์และไม่มีทุนทรัพย์ ซึ่งกำหนดให้ผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่าย ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์ หากผู้อุทธรณ์มิได้นำเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวมาวางศาลแล้วศาลก็ชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ได้ทันที เพราะมิใช่เรื่องของการมิได้ชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลโดยถูกต้องครบถ้วนตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 ซึ่งศาลจะต้องสั่งให้ชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลให้ถูกต้องครบถ้วนเสียก่อนที่จะสั่งรับหรือไม่รับคำคู่ความ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 จึงชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 229

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 918/2548

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำขอให้พิจารณาใหม่ของจำเลย การที่จำเลยอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น โดยขอให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาตให้พิจารณาใหม่ซึ่งจะทำให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่บังคับให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์เป็นอันเพิกถอนไปได้ ผลเท่ากับเป็นการอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นอยู่ในตัว จำเลยจึงมีหน้าที่ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 229 เมื่อจำเลยมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว อุทธรณ์ของจำเลยจึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งในชั้นตรวจคำฟ้องอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ได้ทันที กรณีมิใช่เรื่องการมิได้ชำระหรือวางเงินค่าธรรมเนียมศาลโดยไม่ถูกต้องครบถ้วนตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 ที่ศาลจะต้องสั่งให้ชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาลให้ถูกต้องครบถ้วนเสียก่อนที่จะมีคำสั่งรับหรือไม่รับคำคู่ความ ดังนั้น แม้ศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์มา ก็ไม่มีผลทำให้อุทธรณ์ของจำเลยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมายไปได้ ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ชอบแล้ว และศาลฎีกาก็ไม่อาจกำหนดเวลาให้จำเลยนำเงินค่าธรรมเนียมมาวางศาลได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5617/2548

จำเลยยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีและอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นรวม 2 ฉบับ และยื่นคนละคราวกัน โดยยื่นอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีก่อน ส่วนอุทธรณ์คำพิพากษายื่นในภายหลัง เนื่องจากจำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ไว้ สำหรับการอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีนั้นถือว่าเป็นอุทธรณ์ที่มีผลกระทบต่อคำพิพากษาศาลชั้นต้นเพราะหากอุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น ศาลอุทธรณ์ก็จะอนุญาตให้จำเลยเลื่อนคดีและให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่โดยให้จำเลยนำพยานเข้าสืบแล้วมีคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดีซึ่งทำให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่บังคับให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ต้องถูกเพิกถอนไปด้วย จำเลยจึงต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษามาวางศาลพร้อมอุทธรณ์คำสั่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 229 ดังนั้นเมื่อจำเลยยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวก่อนอุทธรณ์คำพิพากษา จำเลยก็ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษามาวางพร้อมอุทธรณ์คำสั่งให้ถูกต้องครบถ้วน และหากจำเลยได้วางเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวแล้วครบถ้วนจำเลยก็ไม่จำเป็นต้องวางเงินค่าธรรมเนียมส่วนนี้ซ้ำอีกเมื่อยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา การที่จำเลยอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีโดยไม่นำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ ตามคำพิพากษามาวางศาลพร้อมอุทธรณ์คำสั่งย่อมเป็นการฝ่าฝืน ป.วิ.พ. มาตรา 229 ศาลชอบที่จะสั่งไม่รับอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยได้ทันที จำเลยจะอ้างว่าได้ขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์คำพิพากษาไว้แล้ว ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งอุทธรณ์คำสั่งเมื่อจำเลยยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาและนำเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวมาวางพร้อมอุทธรณ์ฉบับนี้หาได้ไม่ เพราะเป็นอุทธรณ์คนละคราวกันและยื่นคนละคราวกัน ทั้งไม่มีเหตุตามกฎหมายที่ศาลชั้นต้นต้องรอสั่งอุทธรณ์ทั้งสองฉบับดังกล่าวพร้อมกัน และแม้ต่อมาจำเลยจะนำเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวมาวางศาลพร้อมอุทธรณ์คำพิพากษาแต่ก็เป็นเวลาภายหลังที่ศาลสั่งไม่รับอุทธรณ์คำสั่งไปแล้ว ไม่มีผลทำให้อุทธรณ์คำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวกลับกลายเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมายขึ้นมาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2580/2551

การที่จำเลยยื่นอุทธรณ์และยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินและมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยในคราวเดียวกัน จำเลยจะต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ด้วย ทั้งต้องนำเงินค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาล และนำเงินมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 234 จำเลยจะเลือกอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลเพียงอย่างเดียวหาได้ไม่อุทธรณ์ของจำเลยไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 234 ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยมา และศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยให้ จึงเป็นการไม่ชอบและไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8969/2549

คดีนี้จำเลยไม่ได้อุทธรณ์ในเนื้อหาแห่งคดี แต่เป็นเรื่องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลแก่จำเลย ซึ่งผลการอุทธรณ์ไม่ทำให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นต้องถูกยกไปด้วย จึงมิใช่เป็นกรณีที่จำเลยจะต้องวางเงินค่าธรรมเนียมซึ่งต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 229 ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และ 247 ข้ออ้างของจำเลยในคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลต่อศาลชั้นต้น ในวันที่ 25 มิถุนายน 2547 ว่าจำเลยเพิ่งทราบคำสั่งศาลเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2547 ประกอบกับจำเลยมีฐานะยากจนมาก ไม่สามารถจะหาเงินค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์มาวางต่อศาลได้ทันภายในระยะเวลาที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตไว้แล้วนั้น พฤติการณ์ดังที่จำเลยอ้างนั้นยังถือไม่ได้ว่าเป็นกรณีมีพฤติการณ์พิเศษตาม ป.วิ.พ. มาตรา 23 ที่ศาลจะมีอำนาจสั่งขยายระยะเวลาการวางเงินค่าธรรมเนียมให้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4046/2546

โจทก์มิได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์ภายในกำหนด ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ 5,000 บาท แก่โจทก์เป็นคำพิพากษาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่าตามตาราง 6 อัตราค่าทนายความท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้ศาลกำหนดค่าทนายความให้แก่ผู้ชนะคดี โดยพิจารณาตามความยากง่ายแห่งคดีกับเทียบเวลาและงานที่ทนายความต้องปฏิบัติในการว่าคดีเรื่องนั้น เมื่อปรากฏว่าทนายโจทก์เรียงพิมพ์คำแก้อุทธรณ์และยื่นคำแก้อุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้นแล้ว แม้เป็นการยื่นคำแก้อุทธรณ์เกินเวลาที่กฎหมายกำหนดและศาลชั้นต้นสั่งไม่รับคำแก้อุทธรณ์นั้น แต่ทนายโจทก์ได้ปฏิบัติในการว่าคดีเรื่องนี้ในชั้นอุทธรณ์แล้ว ศาลอุทธรณ์มีอำนาจกำหนดให้จำเลยใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์แก่โจทก์ได้

การส่งออกธรรมดา

การส่งออกทรัพย์สิน ม. ๒๓๒

- ❖ รั้งทั้งหมด
- ❖ ไม่รั้งทั้งหมด
- ❖ รั้งบางข้อ ไม่รั้งบางข้อ
- ❖ ในกรณีไม่รั้ง ต้องให้เหตุผล

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๒๓/๒๕๕๗

การยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมอุทธรณ์ถือเป็นการยื่นอุทธรณ์
เหมือนกัน ศาลชั้นต้นจึงมีหน้าที่ตรวจสอบก่อนว่าจะรับอุทธรณ์ดัง
กล่าวไว้พิจารณาหรือไม่ตามมาตรา ๒๓๒ แม้จะยื่นหลังจากรับ
อุทธรณ์แล้ว เมื่อคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมยื่นล่วงเลยกำหนดระยะ
เวลาอุทธรณ์ จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบ ศาลชั้นต้นไม่อาจรับไว้เพื่อ
ส่งไปศาลอุทธรณ์ได้ คำสั่งศาลชั้นต้นไม่รับคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติม
อุทธรณ์และยกคำร้องขอให้ส่งสำนวนคืนไปยังศาลอุทธรณ์จึงเป็น
ไปโดยชอบ หากจำต้องได้รับมอบหมายจากศาลอุทธรณ์ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 208/2550

ศาลชั้นต้นส่งรับอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 โดยมีได้สั่งให้จำเลยที่ 1 วางเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าว ถือได้ว่าศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยผิดพลาดและเป็นกรณีที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความ ยุติธรรมตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 วรรคหนึ่ง เมื่อศาลชั้นต้นยังมีได้ส่งอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 ไปให้ ศาลอุทธรณ์พิจารณา ศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบโดยมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งรับอุทธรณ์และมีคำสั่งใหม่เป็นไม่รับอุทธรณ์ได้ทันที การที่ศาลชั้นต้นมิได้มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์หลังจากที่มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งรับอุทธรณ์แต่มีคำสั่งให้จำเลยที่ 1 นำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษามาวางศาลภายใน 15 วัน นับแต่วันทราบคำสั่งเท่ากับศาลชั้นต้นเปิดโอกาสให้แก่จำเลยที่ 1 ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายก่อนที่จะพิจารณาสั่งอุทธรณ์ว่าจะให้ส่งหรือปฏิเสธไม่ส่งอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์อันเป็นกระบวนการพิจารณาในชั้นตรวจคำฟ้องอุทธรณ์ตามมาตรา 232 ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลชั้นต้นโดยเฉพาะ คำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย

สำเนาอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7015/2543

เมื่อโจทก์ยื่นอุทธรณ์แล้ว ศาลชั้นต้นจะต้องดำเนินต่อไปเพื่อให้ศาลอุทธรณ์ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดี โดยต้องดำเนินการตามบทบัญญัติในภาค 3 ลักษณะ 1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กล่าวคือ ส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่จำเลยอุทธรณ์ (คือฝ่ายโจทก์หรือจำเลยความเดิมซึ่งเป็นฝ่ายที่มิได้อุทธรณ์ความนั้น) คดีนี้ศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจแล้วว่าจำเลยและ ศ. เป็นจำเลยอุทธรณ์ที่มีสิทธิยื่นคำแก้อุทธรณ์ของโจทก์ ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งให้โจทก์ทำสำเนาอุทธรณ์มายื่นต่อศาลและให้นำส่งสำเนาอุทธรณ์แก่จำเลยและ ศ. ได้

โจทก์มีหน้าที่นำส่งและเสียค่าธรรมเนียมในการส่งสำเนาอุทธรณ์แก่จำเลยและ ศ. ภายในกำหนดเวลาตามคำสั่งของศาลชั้นต้นโจทก์ทราบคำสั่งแล้วเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในกำหนดเวลาที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง ถือว่าโจทก์ทิ้งฟ้องอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 174(2) ประกอบมาตรา 246

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8885/2544

การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ร้องสอดส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยก็เพื่อให้จำเลยได้มีโอกาวยื่นคำแก้อุทธรณ์ของผู้ร้องสอดเท่านั้น แต่ปรากฏว่าคดีนี้ทนายผู้ร้องสอดผู้ยื่นอุทธรณ์และทนายจำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกันมีผลเท่ากับว่าทนายจำเลยทราบที่อยู่แล้วว่าผู้ร้องสอดได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นมาแต่ต้นและจำเลยอาจยื่นคำแก้อุทธรณ์ได้แล้ว โดยศาลชั้นต้นไม่จำเป็นต้องสั่งให้ผู้ร้องสอดนำส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยแก้อีก และชอบที่จะสั่งให้ทนายจำเลยซึ่งเป็นบุคคลคนเดียวกับทนายผู้ร้องสอดยื่นคำแก้อุทธรณ์เข้ามาภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดได้เลยเมื่อปรากฏว่าคดีนี้ผู้ร้องสอดได้นำส่งสำเนาอุทธรณ์ให้โจทก์และโจทก์ได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์เข้ามาแล้ว ทั้งทนายจำเลยก็ได้แถลงต่อศาลว่าจำเลยไม่ติดใจยื่นคำแก้อุทธรณ์ แม้จะเป็นการแถลงเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ผู้ร้องสอดจะต้องนำส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยแก้แล้วก็ตาม ตามพฤติการณ์ศาลฎีกาก็เห็นเป็นการสมควรที่จะให้ดำเนินคดีของผู้ร้องสอดต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7234/2552

หลังจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ตรวจคืนหลักประกันแก่ผู้ค้ำประกัน และมีหนังสือแจ้งให้โจทก์นำเงินจำนวน 71,000 บาท มาคืนต่อศาลชั้นต้นแล้ว โจทก์ยื่นคำร้องโต้แย้งคัดค้านคำสั่งดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์คำพิพากษาแก่คำสั่งศาลชั้นต้น โดยให้เรียกเงินที่คืนอันเป็นหลักประกันคืนจากผู้ค้ำประกัน เพื่อโจทก์จะได้ดำเนินการบังคับคดีต่อไป และให้นำเงินจำนวน 71,000 บาท ที่โจทก์รับไปแล้วมาหักทอนกับค่าเสียหายตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ของโจทก์จึงเป็นปฏิปักษ์ต่อผู้ค้ำประกัน ต้องถือว่าผู้ค้ำประกันเป็นจำเลยอุทธรณ์ด้วย การที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของโจทก์ โดยไม่สั่งให้ส่งนำเอาอุทธรณ์แก่ผู้ค้ำประกัน จึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 235 ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษาคดีไปโดยไม่สั่งให้ศาลชั้นต้นแก้ไขให้ถูกต้อง ถือว่าศาลอุทธรณ์ภาค 7 มิได้ปฏิบัติตาม ป.วิ.พ. ว่าด้วยการพิจารณา ศาลฎีกาจึงต้องยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7 เสียตาม ป.วิ.พ. มาตรา 247 ประกอบด้วยมาตรา 243 (2)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8018/2553

จำเลยทั้งสามให้การต่อสู้และบรรยายในคำร้องขอให้ศาลหมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาเป็นคู่ความว่า ก่อนมีการผิดนัดชำระค่าเช่าชื่อ จำเลยที่ 1 โอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาเช่าชื่อพร้อมทั้งส่งมอบรถยนต์ที่เช่าชื่อให้จำเลยร่วมแล้ว โดยโจทก์ให้ความยินยอมเป็นหนังสือและทำสัญญาเช่าชื่อฉบับใหม่กับจำเลยร่วม อันเป็นการแปลงหนี้ใหม่โดยเปลี่ยนตัวลูกหนี้จากจำเลยที่ 1 มาเป็นจำเลยร่วม จำเลยทั้งสามจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้หมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาเป็นคู่ความเมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันรับผิดชอบมีผลเป็นการยกฟ้องจำเลยร่วม จำเลยทั้งสามยังคงอุทธรณ์ว่า จำเลยร่วมเป็นผู้ต้องรับผิดชอบโจทก์ มิใช่จำเลยทั้งสาม จึงเป็นการอุทธรณ์โต้แย้งโจทก์และเป็นอุทธรณ์ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อจำเลยร่วมด้วยเช่นนี้ต้องถือว่าจำเลยร่วมยังเป็นคู่ความในชั้นอุทธรณ์ การที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสามโดยสั่งให้ส่งสำเนาแก่โจทก์ แต่ไม่ได้ส่งสำเนาแก่จำเลยร่วมเพื่อแก้อุทธรณ์ จึงเป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 235 และการที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาไปโดยมิได้มีคำสั่งให้แก้ไขเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาดังกล่าวเสียก่อนกับการที่ศาลชั้นต้นไม่นัดจำเลยร่วมมาฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการและพิพากษาคดีไปโดยมิชอบ เมื่อคดีปรากฏเหตุที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. ว่าด้วยการพิจารณา จึงต้องยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แล้วย้อนสำนวนกลับไปดำเนินการให้ถูกต้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 243 (2) ประกอบด้วยมาตรา 247

คำแก้อุทธรณ์

หลักการ

- ❖ จำเลยอุทธรณ์ต้องยื่นคำแก้อุทธรณ์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันส่งสำเนาอุทธรณ์
- ❖ ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ตรวจตามมาตรา ๑๘
- ❖ หากยื่นเกินกำหนดระยะเวลาศาลชั้นต้นรับเป็นคำแถลงการณ์
- ❖ การไม่ยื่นคำแก้อุทธรณ์ไม่ถือว่าขาดนัด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5679/2553

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโดยวินิจฉัยแต่เพียงเรื่องอำนาจฟ้อง โดยไม่ได้วินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทข้ออื่นๆ รวมถึงประเด็นข้อพิพาทในเรื่องรถยนต์พิพาทสูญหายหรือไม่ แต่เมื่อโจทก์อุทธรณ์ในปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องแล้ว จำเลยได้ทำคำแก้อุทธรณ์โดยตั้งประเด็นไว้ด้วยว่ารถยนต์พิพาทไม่ได้สูญหาย เมื่อปรากฏว่าประเด็นข้อพิพาทในชั้นอุทธรณ์ซึ่งเกิดจากคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยมีเรื่องรถยนต์พิพาทสูญหายหรือไม่อยู่ด้วย ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์หยิบยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยจึงเป็นการวินิจฉัยตามประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีโดยชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 237 และ 240

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10930/2554

คำแก้อุทธรณ์เป็นคำคู่ความ คู่ความยอมตั้งประเด็นในคำแก้
อุทธรณ์ขอให้ศาลชั้นอุทธรณ์หยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ.
มาตรา 1 (5), 237 และ 240 ดังนั้น แม้จำเลยที่ 2 มิได้อุทธรณ์
เพราะศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ด้วยเหตุ
อื่น แต่จำเลยที่ 2 ยื่นคำแก้อุทธรณ์ว่าคดีโจทก์ขาดอายุความละเมิด
1 ปี จึงมีประเด็นเรื่องอายุความละเมิด 1 ปี ในชั้นอุทธรณ์ ไม่ยุติไป
ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็น
เรื่องอายุความละเมิด 1 ปี ขึ้นวินิจฉัยด้วยจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1777/2539

ศาลชั้นต้นพิพากษาโดยฟังข้อเท็จจริงว่าสัญญาขายฝากเอกสารหมายเลข.1ไม่เป็นนิติกรรม
อำพรางเมื่อโจทก์อุทธรณ์จำเลยมิได้แก้อุทธรณ์ในเรื่องนี้ไว้ข้อเท็จจริงจึงต้องถือเป็นยุติ
ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นดังกล่าว สัญญาขายฝากอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีกฎหมายบังคับ
ให้ต้องมีเอกสารมาแสดงระบุกำหนดเวลาได้1ปีการที่จำเลยให้การต่อสู้และนำสืบพยานว่า
ได้มีข้อตกลงให้จำเลยได้2ปีจึงเป็นการสืบเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในเอกสารต้องห้าม
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา94(ข) แม้สัญญาขายฝากระบุว่าขาย
ฝากที่ดินพิพาทและสิ่งปลูกสร้างลง在地上ภายหลังวันขายฝากโดยมิได้ระบุว่าตกลงขาย
ฝากบ้านพิพาทไว้ในสัญญาด้วยก็ตามแต่บ้านพิพาทเป็นส่วนควบของที่ดินบ้านพิพาทย่อม
ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ทันทีที่ได้ทำสัญญาขายฝากตามแบบที่กฎหมายบังคับไว้โดยผล
ของกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา144วรรคสองจึงถือได้ว่า
สัญญาขายฝากดังกล่าวเป็นการขายฝากบ้านพิพาทด้วย

การถอนอุทธรณ์

มาตรา ๑๗๕ ประกอบมาตรา ๒๔๖

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 537/2532

จำเลยฝ่ายเดียวเป็นผู้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นและได้ร้องขอถอนฟ้องอุทธรณ์นั้นในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ศาลชั้นต้นจำต้องจัดการส่งสำเนาคำร้องขอถอนฟ้องอุทธรณ์ให้อีกฝ่ายหนึ่ง แล้วส่งคำร้องไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อสั่ง และศาลอุทธรณ์ต้องส่งคำร้องนั้นก่อนมีคำพิพากษา การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาคดีและศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์โดยศาลชั้นต้นมิได้ดำเนินการส่งสำเนาคำร้องขอถอนอุทธรณ์ให้แก่โจทก์ และศาลอุทธรณ์ยังมีได้ส่งคำร้องขอถอนอุทธรณ์ของจำเลย จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ศาลฎีกาย่อมพิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการส่งสำเนาคำร้องขอถอนฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยแล้วส่งศาลอุทธรณ์เพื่อสั่ง

การอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์

มาตรา ๒๓๔

ถ้าศาลชั้นต้นไม่รับอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจอุทธรณ์คำสั่งศาลนั้นไป
ยังศาลอุทธรณ์โดยยื่นคำขอเป็นคำร้องต่อศาลชั้นต้น และนำคำ
ฎชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาลและนำเงินมาชำระตามคำ
พิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่
วันที่ศาลได้มีคำสั่ง

หลักการ

- ❖ ศาลชั้นต้นไม่รับอุทธรณ์ (มาตรา ๒๓๐ หรือ ๒๓๒) ไม่ว่าจะเพราะเหตุใด
- ❖ ผู้อุทธรณ์ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับนั้นและ
- ❖ นำค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาลและเงินที่ต้องชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาล
- ❖ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับ

คำสั่งอื่นที่ไม่ใช่คำสั่งไม่รับอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1109/2535

ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2533 ซึ่งครบกำหนดอุทธรณ์ในวันที่ 20 สิงหาคม 2533 (วันที่ 19 สิงหาคม 2533 เป็นวันอาทิตย์) จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2523 ศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้อง ดังนี้ หากจำเลยประสงค์จะอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวก็ต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในกำหนด 1 เดือนนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งนั้นตาม ป.วิ.พ. มาตรา 229 คือต้องยื่นภายในวันที่ 24 กันยายน 2533 แต่ปรากฏว่าจำเลยกลับยื่นคำร้องลงวันที่ 3 กันยายน 2533 โต้แย้งคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ตามกฎหมายไม่จำเป็นต้องกระทำ การปฏิบัติของจำเลยดังกล่าวจึงหาผลตามกฎหมายแต่อย่างใดไม่ จำเลยยื่นอุทธรณ์ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์เมื่อ วันที่ 2 ตุลาคม 2533 จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนด 1 เดือน ตามบทกฎหมายดังกล่าวแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2580/2551

การที่จำเลยยื่นอุทธรณ์และยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินและมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยในคราวเดียวกัน จำเลยจะต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ด้วย ทั้งต้องนำเงินค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาล และนำเงินมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 234 จำเลยจะเลือกอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลเพียงอย่างเดียวหาได้ไม่อุทธรณ์ของจำเลยไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 234 ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยมา และศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยให้ จึงเป็นการไม่ชอบและไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะฎีกา

**ค่าฤชาธรรมเนียมและเงินที่ต้องชำระ
ตามคำพิพากษาหรือหาประกัน**

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 614/2551

จำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์โดยมิได้นำเงินมาชำระตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือหาประกันให้ไว้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 234 ศาลชั้นต้นส่งศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณา ดังนั้น เมื่อมีการอุทธรณ์ไม่ว่าจะเป็นการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นไปยังศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจที่จะตรวจสอบจำนวนและถ้าเห็นว่าอุทธรณ์นั้นต้องห้ามตามกฎหมาย ศาลอุทธรณ์ก็มีอำนาจยกอุทธรณ์นั้นเสียได้โดยไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นแห่งอุทธรณ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 242 (1)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 946/2550

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยที่ 3 หากจำเลยที่ 3 ประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งก็ต้องปฏิบัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา 234 โดยยื่นคำขอเป็นคำร้องต่อศาลชั้นต้น และนำค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาลและนำเงินมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ศาลได้มีคำสั่ง แม้อุทธรณ์ของจำเลยที่ 3 จะเป็นเรื่องที่จะขอให้ศาลรับค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์เนื่องจากการขอขยายระยะเวลาวางค่าธรรมเนียมศาลดังกล่าว แต่ก็เป็นการยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายหลังที่ศาลชั้นต้นพิพากษาชี้ขาดตัดสินคดีแล้ว เมื่อมีการอุทธรณ์ยอมทำให้การบังคับคดีต้องล่าช้าออกไป อาจเสียหายแก่โจทก์ผู้ชนะคดีได้ จำเลยที่ 3 จึงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรา 234 ในกรณีเช่นนี้ให้ครบถ้วนด้วย การที่จำเลยที่ 3 ยกเหตุคัดค้านคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับค่าธรรมเนียมศาลทั้งสองครั้งรวมมาในคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับอุทธรณ์ หากมีผลทำให้จำเลยที่ 3 ไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรา 234 ไม่

จำเลยที่ 3 ได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถาในชั้นอุทธรณ์โดยได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วน เป็นผลให้จำเลยที่ 3 ไม่ต้องนำค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนมาวางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 157 แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงเงินที่จะต้องชำระตามคำพิพากษา

ฎีกาของจำเลยที่ 3 ว่า จำเลยที่ 3 มิได้อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ซึ่งจำเลยที่ 3 นำมาวางศาลด้วยนั้นเป็นปัญหาตามอุทธรณ์ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค 4 วินิจฉัยให้ก็เป็นการไม่ชอบและถือไม่ได้ว่าเป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 4 ฎีกาของจำเลยที่ 3 ในข้อนี้จึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 249 บรรคหนึ่ง

จำเลยที่ 3 ยื่นอุทธรณ์โดยทำเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งและเสียค่าขึ้นศาลมา 200 บาท ซึ่งที่ถูกต้องแล้วต้องทำเป็นอุทธรณ์ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งฉบับดังกล่าวมีผลเท่ากับเป็นการสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยที่ 3 จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลในส่วนนี้แก่จำเลยที่ 3 ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 151 บรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 451/2549

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย จำเลยยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ต้องส่งอุทธรณ์คำสั่งไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 1 ตาม ป.พ.พ. มาตรา 236 วรรคหนึ่ง ศาลชั้นต้นไม่มีหน้าที่ตรวจอุทธรณ์และมีคำสั่งกรณีนี้ตามมาตรา 232 การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยเสียเองเป็นการไม่ชอบ จำเลยย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวนี้ได้ภายในกำหนด 1 เดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำสั่งตามมาตรา 229 กรณีมิใช่การอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ซึ่งต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งภายใน 15 วัน ตามมาตรา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6008/2548

คำร้องอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยที่ 1 มีเนื้อหาคัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งในอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 ให้จำเลยที่ 1 เสียค่าขึ้นศาลเสียใหม่ภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ติดใจอุทธรณ์ คำสั่งของศาลชั้นต้นเช่นนี้มิใช่คำสั่งที่ศาลชั้นต้นปฏิเสธไม่ส่งอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์หรือมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 232 จึงมิใช่กรณีที่ผู้อุทธรณ์ (จำเลยที่ 1) จะต้องนำค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาลและนำเงินมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 234 หากแต่เป็นการอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 229 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยคำร้องของจำเลยที่ 1 ดังกล่าวโดยนำบทบัญญัติมาตรา 234 มาปรับแก้คดีนั้นจึงไม่ถูกต้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2691/2544

นอกจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์ชำระเงิน 257,565 บาทแก่จำเลย
แล้วยังพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 454,400 บาท แก่โจทก์ด้วยดังนี้ หาก
ต่อมาศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยกคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของ
โจทก์และเป็นผลให้คดีถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นเมื่อหักกลบลบ
หนี้ตามคำพิพากษาระหว่างโจทก์กับจำเลยแล้วจำเลยกลับมีหนี้ที่จะต้อง
ชำระแก่โจทก์อีก จำเลยย่อมไม่ได้รับความเสียหายจากการยื่นคำร้อง
อุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์จึงไม่มีเหตุที่จะให้โจทก์นำเงินที่ต้อง
ชำระตามคำพิพากษามาวางหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลชั้นต้นตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 234

มาตรา 236

เมื่อคู่ความยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์ ให้ศาลส่งคำร้องเช่นว่านั้นไปยังศาลอุทธรณ์โดยไม่ชักช้าพร้อมด้วยคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีของศาลชั้นต้นและฟ้องอุทธรณ์ ถ้าศาลอุทธรณ์เห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องตรวจสำนวน ให้มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาคำร้อง แล้วมีคำสั่งยื่นตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้นหรือมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ คำสั่งนี้ให้เป็นที่สุด แล้วส่งไปให้ศาลชั้นต้นอ่าน

เมื่อได้อ่านคำสั่งศาลอุทธรณ์ให้รับอุทธรณ์แล้ว ให้ศาลชั้นต้นส่งสำเนาอุทธรณ์แก่จำเลยอุทธรณ์ และภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่จำเลยอุทธรณ์ยื่นคำแก้อุทธรณ์หรือนับแต่ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓๗ สำหรับการยื่นคำแก้อุทธรณ์ได้สิ้นสุดลง ให้ศาลส่งคำแก้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์หรือแจ้งให้ทราบว่าไม่มีคำแก้อุทธรณ์ เมื่อศาลอุทธรณ์ได้รับคำแก้อุทธรณ์หรือแจ้งความเช่นว่าแล้วให้นำคดีลงสารบบความของศาลอุทธรณ์โดยพลัน

หลักการ

- ❖ ศาลชั้นต้นต้องส่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ไม่รับอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ (จะสั่งเองไม่ได้)
- ❖ คำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด และไม่จำเป็นต้องอาศัยเหตุอย่างเดียวกับที่ศาลชั้นต้นพิจารณา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8584/2553

เมื่อจำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ส่งคำร้องนั้นไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 3 ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 236 ไม่มีหน้าที่ตรวจสอบคำสั่งไม่รับเหมือนอย่างชั้นรับหรือไม่รับอุทธรณ์ตามความในมาตรา 232 การที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ต่อมาจำเลยอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องขอให้เพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ กรณีศาลชั้นต้นไม่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยและศาลชั้นต้นได้ส่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับอุทธรณ์และสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค 3 และศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยว่า จำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งที่ไม่รับอุทธรณ์พ้นกำหนด 15 วัน ไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 234 จึงไม่รับวินิจฉัย ให้ยกอุทธรณ์ของจำเลย จึงมีผลเป็นการยื่นตามคำปฏิเสธรของศาลชั้นต้น คำสั่งของศาลอุทธรณ์ย่อมเป็นที่สุดตาม ป.วิ.พ. มาตรา 236 วรรคหนึ่ง จำเลยจึงฎีกาคัดค้านคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 3 ต่อไปอีกไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1642/2549

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยที่ 4 เนื่องจากเป็นการอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226 จำเลยที่ 4 ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์ดังกล่าว เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 8 มีคำสั่งให้ยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของจำเลยที่ 4 โดยเห็นว่า อุทธรณ์ของจำเลยที่ 4 เป็นอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาซึ่งต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา 226 (1) และมีคำสั่งยื่นตามคำสั่งปฏิเสธของศาลชั้นต้น คำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 8 จึงเป็นที่สุดตาม ป.วิ.พ. มาตรา 236 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 432/2542

โจทก์ยื่นอุทธรณ์โดยมี ส. ทนายความลงชื่อเป็นผู้อุทธรณ์แทน แต่ในใบแต่งตั้งทนายความของโจทก์ไม่ได้ระบุให้ ทนายความมีอำนาจอุทธรณ์ จึงเป็นกรณีที่ ส. ลงชื่อในอุทธรณ์โดยไม่มีอำนาจอุทธรณ์ของโจทก์จึงเป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย ศาลชั้นต้นมีอำนาจที่จะสั่งให้โจทก์แก้ไขอำนาจของ ทนายความ หรือจะสั่งไม่รับอุทธรณ์ก็ได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 18 การที่ศาลชั้นต้น สั่งไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์โดยเหตุที่ผู้ลงชื่อในอุทธรณ์ไม่มี อำนาจเป็นทนายความของโจทก์นั้น จึงเป็นการปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 232 โจทก์อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นไปยังศาลอุทธรณ์ตามมาตรา 234 พร้อมกับยื่นใบแต่งตั้งทนายความใหม่ที่ให้อำนาจทนายโจทก์ในการ อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ของโจทก์ไว้จึงเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์เห็นว่า แม้ คำฟ้องอุทธรณ์ของโจทก์ จะไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่เมื่อโจทก์แก้ไขอำนาจของทนายความ โจทก์ ให้มีอำนาจโดยชอบในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์แล้วคำสั่งศาลอุทธรณ์ที่ให้รับอุทธรณ์ของโจทก์ไว้ดำเนินการต่อไป จึงเท่ากับว่าเป็นการอนุญาตให้โจทก์แก้ไขข้อบกพร่องที่ ไม่ถูกต้องนั้นอุทธรณ์ของโจทก์จึงเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมายเมื่อศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้รับอุทธรณ์คำสั่งของศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่สุดตามมาตรา 236 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1582/2556

คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 5 อันจะเป็นที่สุดตาม ป.วิ.พ. มาตรา 236 นั้น หมายความว่า คำสั่งนั้นเป็นคำสั่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย คดีนี้เป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามราคาที่ฝากขาย คือ 150,000 บาท เมื่อโจทก์ยื่นอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของโจทก์ฉบับลงวันที่ 11 มกราคม 2553 ทั้งฉบับ โดยสั่งรับอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงตามอุทธรณ์โจทก์ข้อ 2.1 และสั่งรับอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายตามอุทธรณ์โจทก์ข้อ 2.2 ต่อมาวันที่ 5 มีนาคม 2553 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งเดิมที่สั่งรับอุทธรณ์ของโจทก์โดยอ้างว่าอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งฉบับเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อคดีนี้เป็นคดีฟ้องขับไล่ออกจากอสังหาริมทรัพย์ ค่าเช่าเดือนละไม่เกิน 4,000 บาท จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 มีคำสั่งยืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์โจทก์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามอุทธรณ์โจทก์ข้อ 2.1 จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่เป็นที่สุดตามบทกฎหมายดังกล่าวศาลอุทธรณ์ภาค 5 ย่อมมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและมีคำสั่งรับอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามอุทธรณ์โจทก์ข้อ 2.1 ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4493/2550

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย โดยจำเลยยื่นอุทธรณ์วันที่ 20 กรกฎาคม 2548 และท้ายอุทธรณ์มีข้อความว่า รอฟังคำสั่งอยู่ แต่ไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยในวันเดียวกันกับที่จำเลยยื่นอุทธรณ์ ถือว่าจำเลยทราบคำสั่งของศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2548 การอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์นั้น จำเลยต้องยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 234 แต่จำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2548 เกินกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ และเมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีคำสั่งให้ยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของจำเลย โดยเห็นว่าจำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งพ้นกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่ง คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 6 ดังกล่าวจึงเป็นที่สุดตาม ป.วิ.พ. มาตรา 236 วรรคหนึ่ง คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 6 ที่ให้เป็นที่สุดนั้น ไม่จำเป็นต้องคำนึงว่าในการมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าวจะต้องเป็นกรณีวินิจฉัยเฉพาะเนื้อหาอุทธรณ์เท่านั้น เพราะการที่ศาลชั้นต้นไม่รับอุทธรณ์อาจมาจากสาเหตุอื่น โดยไม่ต้องวินิจฉัยเนื้อหาอุทธรณ์ว่าต้องห้ามอุทธรณ์หรือไม่ก็ได้ ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีคำสั่งยื่นตามคำปฏิเสธรของศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย คำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 6 จึงเป็นอันถึงที่สุดตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ส่งฎีกาคำสั่งของจำเลยมาให้ศาลฎีกาวินิจฉัยนั้นเป็นการไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10930/2554

คำแก้อุทธรณ์เป็นคำคู่ความ คู่ความย่อมนตั้งประเด็นในคำแก้
อุทธรณ์ขอให้ศาลชั้นอุทธรณ์หยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ.
มาตรา 1 (5), 237 และ 240 ดังนั้น แม้จำเลยที่ 2 มิได้อุทธรณ์
เพราะศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ด้วยเหตุ
อื่น แต่จำเลยที่ 2 ยื่นคำแก้อุทธรณ์ว่าคดีโจทก์ขาดอายุความละเมิด
1 ปี จึงมีประเด็นเรื่องอายุความละเมิด 1 ปี ในชั้นอุทธรณ์ ไม่ยุติไป
ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็น
เรื่องอายุความละเมิด 1 ปี ขึ้นวินิจฉัยด้วยจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6860/2538

แม้จำเลยได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์ในปัญหาที่ว่าที่ดินของจำเลยไม่มีทางสาธารณะตัดผ่าน และโจทก์ทั้งหกไม่ได้รับความเสียหายเป็นพิเศษ แต่คำแก้อุทธรณ์ได้ยื่นเข้ามาเมื่อพ้นกำหนดและศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับเป็นเพียงคำแถลงการณ์เท่านั้น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดเป็นประเด็นในชั้นอุทธรณ์ตามคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยดังกล่าวคดีจึงมีปัญหาในชั้นอุทธรณ์ตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งหกแต่เพียงว่า ทางสาธารณะพิพาทกว้างเท่าใดและโจทก์ทั้งหกได้รับความเสียหายเป็นพิเศษหรือไม่ ดังนั้นที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยในปัญหาที่ว่า ที่ดินของจำเลยมีทางสาธารณะตัดผ่านหรือไม่ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกเหนือไปจากประเด็นที่คู่ความยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์เป็นการไม่ชอบและถือว่าประเด็นดังกล่าวเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น แม้จำเลยฎีกาในปัญหาดังกล่าวต่อมาก็ถือว่าเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลอุทธรณ์โดยชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1727/2534

ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า โจทก์ต้องชดเชยค่าเสียหายสินค้าให้แก่จำเลย แต่จำเลยต้องรับผิดชอบชำระค่าสินค้า และพิพากษาให้จำเลยชำระเงินตามฟ้องให้แก่โจทก์ เมื่อจำเลยอุทธรณ์ โจทก์ซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดียอมคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นในประเด็นที่วินิจฉัยให้โจทก์แพ้ โดยตั้งประเด็นเรื่องโจทก์ต้องชดเชยค่าเสียหายสินค้าให้แก่จำเลยหรือไม่นั้นมาในคำแก้อุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยได้ การที่ศาลอุทธรณ์หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัย จึงชอบด้วยป.วิ.พ. มาตรา 237 และมาตรา 240.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5679/2553

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโดยวินิจฉัยแต่เพียงเรื่องอำนาจฟ้อง โดยไม่ได้วินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทข้ออื่น ๆ รวมถึงประเด็นข้อพิพาทในเรื่องรถยนต์พิพาทสูญหายหรือไม่ แต่เมื่อโจทก์อุทธรณ์ในปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องแล้ว จำเลยได้ทำคำแก้อุทธรณ์โดยตั้งประเด็นไว้ด้วยว่า รถยนต์พิพาทไม่ได้สูญหาย เมื่อปรากฏว่าประเด็นข้อพิพาทในชั้นอุทธรณ์ซึ่งเกิดจากคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยมีเรื่องรถยนต์พิพาทสูญหายหรือไม่อยู่ด้วย ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์หยิบยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยจึงเป็นการวินิจฉัยตามประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีโดยชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 237 และ 240